

Perceel- en productbeschrijvingen

Inkoop Wmo begeleiding en kortdurend
verblijf 2024 e.v.

MIDDEN-LIMBURG WEST / MER

D.d. 1 mei 2023

Inhoud

Inleiding.....	3
Doel en inzet van ondersteuning door gecontracteerde aanbieders.....	3
Producten.....	3
Percelen	3
Normenkader Begeleiding	3
Leeswijzer.....	4
Algemene productbeschrijvingen	5
Begeleiding Individueel (BGI).....	5
Begeleiding Groep (BGG)	8
Vervoer.....	11
Kortdurend verblijf (KDV).....	12
Grondslagen.....	14
Perceelbeschrijvingen	16
Perceel 1 Volwassenen met lichte/matige problematiek gericht op ontwikkeling.....	16
Perceel 2 Volwassenen met matig/zware problematiek gericht op ontwikkeling	17
Perceel 3 Volwassenen gericht op behoud.....	18
Perceel 4 Ouderen gericht op gecontroleerde achteruitgang	19
Perceel 5 Kortdurend verblijf (KDV).....	20

Inleiding

Deze product- en perceelbeschrijvingen richten zich op de maatwerkvoorzieningen begeleiding en kortdurend verblijf in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) die met ingang van 2024 door de gemeenten in Midden-Limburg West¹ en de MER-gemeenten² worden ingekocht. Deze beschrijvingen zullen de basis vormen waarop aanbieders op de uitvoeringsovereenkomst kunnen inschrijven. Voortschrijdend inzicht kan ertoe leiden dat de behoefte ontstaat de beschrijvingen op onderdelen aan te scherpen. Indien dat het geval is zal dat via de overlegtafels Wmo plaatsvinden.

Doel en inzet van ondersteuning door gecontracteerde aanbieders

Begeleiding onder de Wmo is altijd gericht op het ondersteunen en verbeteren van zelfredzaamheid en participatie. De inzet van professionele begeleiding, geleverd door professionele aanbieders, moet zich richten op ontwikkeling of behoud (stabiliteit) van de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt, om op die manier het zelfstandig leven en het deelnemen aan maatschappelijke verkeer met zoveel mogelijk eigen regie mogelijk te maken. In bepaalde gevallen kan de ondersteuning zich ook richten op gecontroleerde achteruitgang. De inzet van de ondersteuning moet in alle gevallen leiden tot een op cliëtniveau meetbaar resultaat.

Producten

De ondersteuning kan bestaan uit de volgende producten:

- Begeleiding Individueel
- Begeleiding Groep
- Vervoer (van en naar de dagbesteding)
- Kortdurend verblijf

De producten worden nader gespecificeerd op basis van grondslagen (met uitzondering van het product vervoer).

Percelen

De aanbesteding Wmo begeleiding en kortdurend verblijf verdelen we in vijf percelen:

- Perceel 1 Volwassenen met lichte/matige problematiek gericht op ontwikkeling
- Perceel 2 Volwassenen met matige/zware problematiek gericht op ontwikkeling
- Perceel 3 Volwassenen gericht op behoud
- Perceel 4 Ouderen gericht op gecontroleerde achteruitgang
- Perceel 5 Kortdurend verblijf

Eerdergenoemde producten (met uitzondering van kortdurend verblijf) kunnen voorkomen binnen elk perceel. Kortdurend verblijf is een apart perceel, waardoor het product kortdurend verblijf alleen in perceel 5 kan voorkomen. De tarieven per product zijn voor alle percelen hetzelfde, maar (in het geval van begeleiding individueel en begeleiding groep) wel afhankelijk van de grondslag op basis waarvan cliënt ondersteuning ontvangt.

Eén cliënt kan niet tegelijkertijd ondersteuning vanuit meerdere percelen ontvangen, met uitzondering van perceel 5. Een cliënt kan wel doorstromen van het ene naar het andere perceel.

Normenkader Begeleiding

De toegangsmedewerkers van de gemeenten stellen de indicatie ofwel toewijzing vast. Het indiceren van Wmo begeleiding is geen 'harde wetenschap' met vaste uitkomsten op basis van harde 'rekenregels'. Het indiceren van begeleiding vraagt om een professionele afweging, op basis van

¹ Gemeenten Leudal, Nederweert en Weert.

² Gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.

veel elementen, met als doel ondersteuning op maat voor de cliënt. Het 'Normenkader Begeleiding' dat is ontwikkeld door bureau HHM en Factum Advies helpt de toegangsmedewerker hierbij. De professionele afweging van de toegangsmedewerker wordt met behulp van het normenkader (nog meer) transparant afgewogen en eenduidig gemaakt. In de toewijzing wordt de aard, de omvang en de duur van de te bieden ondersteuning vastgelegd.

Leeswijzer

In dit document worden eerst de verschillende producten beschreven. Omdat deze producten worden verdeeld op basis van grondslag, worden vervolgens de grondslagen toegelicht. Tot slot worden de specifieke bijzonderheden van de verschillende percelen omschreven.

Algemene productbeschrijvingen

Naam product	Begeleiding Individueel (BGI)
Omschrijving	Begeleiding individueel voor volwassenen
Grondslagen	1. Somatische aandoening of beperking 2. Lichamelijke handicap 3. Psychogeriatrische aandoening of beperking 4. Psychische stoornis 5. Verstandelijke handicap <i>De verschillende grondslagen worden elders in het document toegelicht.</i>
Eenheid	Uur
Declaratie	Direct cliëntcontact (zowel fysiek als digitaal) conform toewijzing. <u>Direct cliëntgebonden tijd</u> = de directe contacttijd die een aanbieder aan de cliënt besteedt, daaronder valt: – face-to-face contacttijd: de tijdsbesteding aan de uitvoering van een activiteit of verrichting waarbij de cliënt en eventueel het sociaal netwerk van de cliënt aanwezig is; – telefonische contacttijd (ear-to-ear): de tijdsbesteding aan de uitvoering van een activiteit of verrichting, waarbij de aanbieder de cliënt telefonisch spreekt (beeldbellen valt hier ook onder); – elektronische contacttijd (bit-to-bit): de tijdsbesteding aan de uitvoering van een activiteit of verrichting, waarbij de aanbieder reageert op een hulpvraag van de cliënt door middel van e-mail, What's App, sms, etc.
Niet-declarabel	• Meer-uren dan opgenomen in de toewijzing. • No-show (wanneer een cliënt niet aanwezig is op het moment van de afspraak, mag dit niet worden gedeclareerd).
In het tarief is rekening gehouden met:	• Direct cliëntcontact, zowel fysiek als digitaal • Indirect cliëntcontact (multidisciplinair overleg, contact met professionals over cliënt, contact met voorliggend veld over cliënt, startgesprek, opstellen plan van aanpak/ondersteuningsplan) • Planbare ondersteuning binnen het tijdvenster dienstverlening waarbinnen volgens de betreffende cao geen onregelmatigheidstoeslag van toepassing is. • Niet-planbare ondersteuning binnen het tijdvenster dienstverlening waarbinnen volgens de betreffende cao geen onregelmatigheidstoeslag van toepassing is. • Indirect cliëntgebonden uren (administratie) • Reistijd en reiskosten begeleider
In het tarief is geen rekening gehouden met (en worden niet op een andere wijze bekostigd):	• 24-uurs bereikbaarheid • Ondersteuning buiten het tijdvenster dienstverlening (de keuze voor de tijden waarop dienstverlening wordt geboden is vrij aan de aanbieder, maar in de tariefberekening wordt geen rekening gehouden met eventuele onregelmatigheidstoelagen die voortvloeien uit die keuze van de aanbieder) • Reistijd en reiskosten cliënt
Doelgroep	De doelgroep is perceelgebonden (zie perceelbeschrijving).
Problematiek	De problematiek is perceelgebonden (zie perceelbeschrijving).
Doelen	Begeleiding individueel is gericht op het ondersteunen en verbeteren van zelfredzaamheid en participatie met betrekking tot een of meer van de volgende levensgebieden: 1. Persoonlijk functioneren 2. Sociaal functioneren 3. Gezondheid en zelfzorg 4. Verplaatsen en vervoer 5. Wonen

	6. Regie bij huishouden³ 7. Dagbesteding (werk/school) 8. Vrije tijd 9. Financiën/administratie 10. Justitie 11. Verslaving De inzet begeleiding individueel moet in alle gevallen leiden tot een op cliëntniveau meetbaar resultaat, dat door de gemeentelijke toegang is geformuleerd. Per perceel zijn specifieke doelen (ontwikkelgerichte of behoudgerichte begeleiding) van toepassing.
Ondersteuningsinhoud	Bij het afgeven van de toewijzing zullen gemeenten per resultaat op cliëntniveau het type activiteiten inschatten. De 3 groepen van activiteiten zijn: <u>1. Toezien:</u> cliënt kan activiteiten zelf uitvoeren maar heeft instructies/aansturing nodig. <u>2. Helpen:</u> cliënt kan deze activiteit slechts met moeite zelf uitvoeren, hij heeft hulp en een steuntje in de rug nodig. <u>3. Overnemen:</u> cliënt kan ook met ondersteuning de activiteit niet uitvoeren. Iemand anders neemt het over. Algemene richtinggevende uitgangspunten zijn dat: • Wanneer de begeleiding gericht is op het bieden van dagstructuur, als cliënt dit niet (meer) zelfstandig kan, is begeleiding groep de aangewezen leveringsvorm van begeleiding. • Wanneer de begeleiding gericht is op het één of meerdere keren per week bieden van hulp bij het doornemen van de dag- of weekstructuur en de ondersteuning niet gericht is op het daadwerkelijk bieden van die dagstructuur, is individuele begeleiding de meest aangewezen leveringsvorm. • Wanneer er sprake is van (medische, psychische, psychosociale) contra-indicaties voor begeleiding in groepsverband, kunnen de activiteiten in de vorm van individuele begeleiding worden geboden. • Op basis van de te behalen resultaten kunnen individuele begeleiding en begeleiding in groepsverband gecombineerd zijn aangewezen. Let op • Persoonlijke verzorging kan alleen worden geboden indien de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) hierin niet voorliggend zijn. Dit betreft begeleiding van de persoonlijke verzorging. Het gaat bij persoonlijke verzorging niet om het daadwerkelijk wassen en aankleden van de cliënt, maar om de begeleiding hierbij. Het gaat dus om cliënten die zichzelf wel kunnen wassen en aankleden en dergelijke, maar daartoe aangespoord moeten worden door de begeleider omdat ze begeleiding een regieprobleem hebben. Dit betekent dat de aanspraak op persoonlijke verzorging verband houdt met de zelfredzaamheid en in het verlengde ligt van begeleiding. • Begeleiding is niet bedoeld ter vervanging van behandeling op basis van de Zvw en/of ter overbrugging als iemand op de wachtlijst staat voor behandeling vanuit de Zvw. • De begeleiding is niet primair gericht op het activeren richting werk, onderwijs of het vinden van een betaalde baan. Mocht een cliënt hiervoor in aanmerking komen, signaleert de aanbieder dit bij de gemeente.

³ Regie bij het huishouden kan ook onderdeel zijn van de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden. De gemeentelijke toegang beoordeelt per individu of dit bij de begeleiding wordt opgepakt, of als aparte maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden wordt geïndiceerd.

	• Begeleiding in groepsverband is voorliggend op individuele begeleiding als hetzelfde doel wordt beoogd en er geen contra-indicaties bestaan tegen het functioneren in een groep.
Specifieke eisen	• De aanbieder is niet zelf de verhuurder van de woning/kamer van de cliënt.⁴ • Ondersteuning wordt zoveel mogelijk geboden in de nabijheid/eigen woning van de cliënt. • Ondersteuning vindt plaats volgens het gedachtegoed positieve gezondheid. • De aanbieder is ervoor verantwoordelijk dat ondersteuning zoveel als mogelijk planbaar is. Waar nodig leert de cliënt om de ondersteuningsvraag uit te stellen en/of worden handvaten aangereikt voor situaties waarin de cliënt een directe ondersteuningsvraag heeft.
Opleidingsniveau	• De begeleiding wordt geleverd door, of onder regie van, een medewerker met minimaal MBO-3 opleidingsniveau of aantoonbaar MBO-3 werk- en denkniveau.
KPI's	Per perceel zijn specifieke KPI's van toepassing.

⁴ Wanneer dit in uitzonderingsgevallen wel het geval is, omdat de woonsituatie voorafgaand aan dit contract is ontstaan, maakt dit onderwerp deel uit van de evaluaties en wordt toegewerkt naar een scheiding van wonen en zorg.

Naam product	Begeleiding Groep (BGG)
Omschrijving	Begeleiding groep
Grondslagen	1. Somatische aandoening of beperking 2. Lichamelijke handicap 3. Psychogeriatrische aandoening of beperking 4. Psychische stoornis 5. Verstandelijke handicap
Eenheid	Dagdeel
Declaratie	Dagdeel dat de cliënt daadwerkelijk aanwezig is op de locatie van de begeleiding groep (conform toewijzing van de gemeente) en exclusief de eventuele vervoerstijd.
Niet-declarabel	• Meer dagdelen dan is beschikt • No-show (wanneer een cliënt niet aanwezig is op het moment van de afspraak, mag dit niet worden gedeclareerd).
In het tarief is rekening gehouden met:	• We gaan ervan uit dat de cliënt 3 tot 4 uur per dagdeel aanwezig is. • Direct cliëntcontact (alleen fysiek). • Indirect cliëntcontact (voorbereidingstijd t.b.v. de groepsbegeleiding, multidisciplinair overleg, contact met professionals over cliënt, contact met voorliggend veld over cliënt, startgesprek, opstellen plan van aanpak/ondersteuningsplan) • Ondersteuning binnen het tijdvenster dienstverlening waarbinnen volgens de betreffende cao geen onregelmatigheidstoeslag van toepassing is • Indirect cliëntgebonden tijd (administratie) • Locatie voor groepsgerichte activiteiten • Lichte catering • No show
In het tarief is geen rekening gehouden met (en worden niet op een andere wijze bekostigd):	• Begeleiding individueel (BGI) • 24-uurs bereikbaarheid • Niet-planbare ondersteuning • Ondersteuning buiten het tijdvenster dienstverlening (de keuze voor de tijden waarop dienstverlening wordt geboden is vrij aan de aanbieder, maar in de tariefberekening wordt geen rekening gehouden met eventuele onregelmatigheidstoeslagen die voortvloeien uit die keuze van de aanbieder) • Reistijd en reiskosten cliënt (indien van toepassing indiceert de gemeente hiervoor het product vervoer) • Maaltijden
Doelgroep	De doelgroep is perceelgebonden (zie perceelbeschrijvingen). Daarnaast kan er ook sprake zijn van de inzet van begeleiding groep naast een toewijzing voor beschermd wonen.
Problematiek	De problematiek is perceelgebonden (zie perceelbeschrijvingen).
Doelen	Begeleiding groep moet altijd gericht zijn het bevorderen en behoud van de zelfredzaamheid en/of participatie. Begeleiding kan zich ook richten op ontlasting van de mantelzorg als dit ten goede komt aan de betreffende cliënt en leidt tot versterking en/of in stand houding van de mantelzorg. In dat geval is sprake van respijtzorg. Er is een grote diversiteit aan begeleiding groep mogelijk vanuit een drietal subdoelstellingen: 1. isolement voorkomen 2. zinvolle tijdsbesteding bieden 3. maatschappelijke participatie/diensten bevorderen Per perceel zijn specifieke doelen van toepassing.
Ondersteuningsinhoud	Bij het afgeven van de toewijzing zullen gemeenten per resultaat op cliëntniveau het type activiteiten inschatten. De drie groepen van activiteiten zijn:

	<u>1. Toezien:</u> cliënt kan activiteiten zelf uitvoeren maar heeft instructies/aansturing nodig. <u>2. Helpen:</u> cliënt kan deze activiteit slechts met moeite zelf uitvoeren, hij heeft hulp en een steuntje in de rug nodig. <u>3. Overnemen:</u> cliënt kan ook met ondersteuning de activiteit niet uitvoeren. Iemand anders neemt het over. Algemene richtinggevende uitgangspunten zijn dat: • Wanneer de begeleiding gericht is op het bieden van dagstructuur is begeleiding groep de aangewezen leveringsvorm in plaats van begeleiding individueel. • Wanneer de begeleiding gericht is op het één of meerdere keren per week bieden van hulp bij het doornemen van de dag- of weekstructuur en de ondersteuning niet gericht is op het daadwerkelijk bieden van die dagstructuur is begeleiding individueel de meest aangewezen leveringsvorm. • Wanneer er sprake is van contra-indicaties (medische, psychische, psychosociale) voor begeleiding groep, kunnen de activiteiten in de vorm van begeleiding individueel worden geboden. Eén dagdeel begeleiding groep staat in die situatie niet gelijk aan vier uur begeleiding individueel, maar is afhankelijk van het ondersteuningsdoel. • Op basis van de te behalen resultaten kunnen begeleiding individueel en begeleiding groep gecombineerd zijn aangewezen. Let op • Tijdens de begeleiding groep kan er soms ook behoefte zijn aan ondersteuning op ADL-gebied/persoonlijke verzorging. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen helpen met naar de wc gaan. Dit maakt integraal deel uit van het product begeleiding groep en kan niet als apart product BGI worden gedeclareerd. ADL-activiteiten gedurende de groepsbegeleiding dienen door de aanbieder te worden geborgd. • Het is niet toegestaan om, als er naast de groepsgewijze dagbesteding, ook begeleiding individueel is toegekend, om die begeleiding individueel in te zetten op het moment dat er ook begeleiding groep plaatsvindt. • Binnen begeleiding groep wordt geen therapie gegeven. Er is dan ook geen sprake van behandeling binnen de begeleiding groep. • De begeleiding is niet primair gericht op het activeren richting werk, onderwijs of het vinden van een betaalde baan. Mocht een cliënt hiervoor in aanmerking komen, signaleert de aanbieder dit bij de gemeente. • Begeleiding groep is voorliggend op begeleiding individueel als hetzelfde doel wordt beoogd en er geen contra-indicaties bestaan tegen het functioneren in een groep.
--	--

Specifieke eisen	• Van een aanbieder wordt verwacht dat deze een passende groepsgrootte hanteert voor de aard van de doelgroep en de te bereiken resultaten. • Van een aanbieder wordt verwacht dat deze een passende groepssamenstelling hanteert. • Ondersteuning vindt plaats volgens het gedachtegoed positieve gezondheid. • Voor de activiteiten die tijdens de begeleiding worden aangeboden mogen geen extra kosten aan de cliënt in rekening worden gebracht⁵. • Bij een toewijzing die bestaat uit meerdere dagdelen, worden deze indien voor de cliënt noodzakelijk verdeeld over de week (bijvoorbeeld twee dagdelen worden verdeeld over maandag en woensdag en dus niet op één dag ingezet). Alleen als dit echt noodzakelijk is voor cliënt kan er sprake zijn van een dagdeel inzet per dag. • De dagverdeling wordt opgenomen in het ondersteuningsplan. • Uitgaande van eigen regie, kracht en verantwoordelijkheid van de cliënt, dient de cliënt in beginsel zelf te zorgen voor maaltijden. Ook het netwerk van de cliënt of de mantelzorger kan daarbij ingeschakeld worden. Immers, alle cliënten die overdag buitenshuis werken of erop uitgaan, hebben die verantwoordelijkheid. De aanbieder mag een maaltijd aanbieden en hiervoor een bijdrage vragen aan de cliënt. Deze bijdrage mag niet hoger zijn dan de kostprijs van de maaltijd.
Opleidingsniveau	• De begeleiding wordt geleverd door, of onder regie van, een medewerker met minimaal MBO-3 opleidingsniveau of aantoonbaar MBO-3 werk- en denkniveau.
KPI's	Per perceel zijn specifieke KPI's van toepassing.

⁵ Dit kan wel incidenteel voorkomen bij specifieke activiteiten, mits de cliënt of zijn/haar vertegenwoordiger hier vooraf mee ingestemd heeft.

Naam product	Vervoer
Omschrijving	(Rolstoel)vervoer vanuit huis naar locatie begeleiding groep en terug
Eenheid	Eén tarief per dag (heen- én terugrit naar en van de locatie van begeleiding groep)
Declaratie	Declaratie van daadwerkelijk geleverd vervoer naar en van de locatie begeleiding groep conform de door gemeente afgegeven toewijzing. Er geldt één tarief per dag, ongeacht het aantal geïndiceerde dagdelen.
Niet-declarabel	Meer geleverd vervoer dan beschikt.
Doelgroep	Volwassenen met een toewijzing voor begeleiding groep met een grondslag somatische aandoening of beperking, psychogeriatrische aandoening of beperking, lichamelijke handicap of verstandelijke handicap. De aanbieders die begeleiding groep voor deze doelgroep leveren, zijn ook verantwoordelijk voor het leveren van het vervoer als de cliënt niet op eigen kracht of anderszins van en naar de begeleidingslocatie kan komen. Cliënten met de grondslag psychische stoornis zijn over het algemeen in staat om zelfstandig naar de begeleidingslocatie te reizen. Aanbieders van BGG voor cliënten met de grondslag psychische stoornis zijn daarom niet verplicht om het vervoer te organiseren. Hen wordt wel de mogelijkheid geboden zich in te schrijven voor het leveren van vervoer.
Problematiek	De problematiek is perceelgebonden (zie perceelbeschrijving).
Doelen/resultaten	De cliënt met de toewijzing vervoer kan de BGG-locatie vanuit zijn thuisadres bereiken en vice versa, met behulp van het vervoer dat door de aanbieder van de begeleiding groep adequaat georganiseerd is.
Specifieke eisen	• Een aanbieder moet zowel regulier als rolstoelvervoer kunnen verzorgen (met uitzondering van de grondslag psychische stoornis). • Wanneer er (in uitzonderingsgevallen) voor een cliënt één dagdeel per dag is geïndiceerd, moet de aanbieder voor deze cliënt het vervoer organiseren. • Begeleiding groep vindt bij voorkeur plaats in de nabijheid van de woon- of verblijfplaats van de cliënt. • Voor het vervoer van gebruikers dient geconformeerd te worden aan de nieuwste richtlijnen voor het vervoer en de richtlijnen voor chauffeurs 'Code VVR' (Veilig Vervoer Rolstoelinzittenden). • De opdrachtnemer dient, gedurende de looptijd van het contract, zich direct te conformeren aan, eventueel in de toekomst tot stand komende, wetten, voorschriften of normen voor veiligheid zoals botsveilige rolstoelvastzetsystemen. • Chauffeurs zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Naam product	Kortdurend verblijf (KDV)
Omschrijving	Kortdurend verblijf is het verblijf bij een aanbieder voor een afgebakende periode, bedoeld als logeeropvang. Dit kan bijvoorbeeld ingezet worden om (dreigende) overbelasting van de mantelzorger te voorkomen.
Grondslagen	1. Somatische aandoening of beperking 2. Lichamelijke handicap 3. Psychogeriatrische aandoening of beperking 4. Psychische stoornis 5. Verstandelijke handicap
Eenheid	Etmaal
Declaratie	Etmalen waarbij de cliënt daadwerkelijk bij de aanbieder heeft verbleven, conform toewijzing.
Niet-declarabel	Meer geleverde etmalen dan beschikt.
In het tarief is rekening gehouden met:	• Kosten voortvloeiend uit verblijf en overnachting op een locatie van de aanbieder (waaronder bedlinnen en schoonmaak) • Maaltijden • Recreatieve activiteiten ter invulling van de dag
In het tarief is geen rekening gehouden met (en worden niet op een andere wijze bekostigd):	• Begeleiding individueel • Begeleiding groep • Vervoer van en naar de locatie, hiervoor is cliënt zelf verantwoordelijk. • Medische verzorging en verpleging
Doelgroep	Wmo kortdurend verblijf onderscheidt zich van eerstelijns verblijf in die zin dat er geen sprake is van een medische noodzaak of herstel na een medische ingreep. De reden voor het verblijf ligt in het gebrek aan zelfverzorgend en zelfregelend vermogen van de cliënt. Dit is vaak aan de orde als bijvoorbeeld de mantelzorger tijdelijk wegvalt. Er kunnen echter ook andere redenen zijn om een cliënt tijdelijk elders te laten verblijven, bijvoorbeeld wanneer de mantelzorg overbelast is of dreigt te raken. Cliënt kan zelf adequaat hulp invoeren en moet 24 uur per dag een beroep kunnen doen op zorg en ondersteuning.
Problematiek	Cliënten met chronische problemen door een somatische, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een psychische of cognitieve aandoening.
Doelen/resultaten	Het primaire doel is het tijdelijk overnemen van de zorg ter ontlasting van de gebruikelijke zorg of de mantelzorger. Het verblijf is aanvullend op het wonen in de thuissituatie.
Ondersteuningsinhoud	Kortdurend verblijf betreft de mogelijkheid om ergens te logeren waar ondersteuning in de nabijheid aanwezig is en waarbij ondersteuning geboden wordt. Let op • Behandeling behoort niet tot kortdurend verblijf. • Als ondersteuning tijdens het kortdurend verblijf kan afzonderlijk begeleiding (individueel of groep) worden toegekend. Deze begeleiding maakt geen deel uit van het product kortdurend verblijf. • In specifieke gevallen kan het nodig zijn voor de cliënt aanvullende verzorgings- en verpleegtaken te organiseren. Deze taken vormen geen onderdeel van de Wmo. Het gaat dan bijvoorbeeld om persoonlijke zorg en verpleging (uit de Zvw).
Duur	Maximaal 3 etmalen per week of een aaneengesloten periode van maximaal zes weken. Er geldt een maximum van 42 etmalen per jaar. Een toewijzing wordt voor maximaal 1 jaar afgegeven.

Specifieke eisen	• Er is altijd een medewerker met minimaal MBO-3 opleidingsniveau aanwezig of beschikbaar (of iemand die aantoonbaar over dezelfde competenties beschikt). • Als de aanbieder gebruik maakt van vrijwilligers is er altijd een professional als achterwacht beschikbaar. • Ingezette vrijwilligers zijn voldoende bekwaam en toegerust om met de cliënten om te gaan en ondersteuning te bieden, en kunnen in noodsituaties handelen of een beroep doen op een beschikbare professional. • De ruimten, voorzieningen en de hulpmiddelen zijn geschikt voor verblijf van de doelgroep.
------------------	--

Grondslagen

De producten Begeleiding Individueel (BGI) en Begeleiding Groep (BGG) kennen diverse grondslagen. De grondslagen zijn afgeleid van de definities die het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) in 2022 hanteert⁶. Er kunnen meerdere grondslagen van toepassing zijn op één cliënt, maar voor de toekenning van een product wordt de op dat moment meest dominante grondslag in relatie tot de benodigde ondersteuning gekozen.

1. Somatische aandoening of beperking

Er is sprake van een actuele lichamelijke ziekte of aandoening. Er is een aantal aandoeningen dat in de eerste fase valt onder de grondslag somatische aandoening en dat later kan vallen onder grondslag lichamelijke handicap. Het gaat dan om aandoeningen die worden veroorzaakt door stoornissen van het zenuwstelsel of het bewegingsapparaat (bot- of spierstelsel, gewrichten en bindweefsel) en die blijvende beperkingen geven.

Een voorbeeld is iemand met de diagnose Multiple Sclerose (MS). In eerste instantie geeft MS vaak een wisselend klachtenpatroon in motorisch functioneren: er is dan sprake van de grondslag somatiek. In een latere fase kan sprake zijn van spasticiteit die het motorische functioneren ernstig belemmert. Als behandeling geen verbetering meer zal opleveren in het motorisch functioneren, kan sprake zijn van de grondslag lichamenlijk gehandicapt.

2. Lichamelijke handicap

Een lichamelijke handicap is op te vatten als een fysieke aandoening. De grondslag lichamelijke handicap is van toepassing als iemand:

- beperkingen heeft door stoornissen van het zenuwstelsel en/of het bewegingsapparaat (bot-/spierstelsel, gewrichten en bindweefsel),
- waarbij geen functionele verbetering meer mogelijk is (er kan nog wel sprake zijn van een verslechtering).

3. Psychogeriatrische aandoening of beperking

De grondslag psychogeriatrische aandoening of beperking kan toegekend worden als er volgens de DSM-5 criteria sprake is van een uitgebreide neurocognitieve stoornis (NCS). Deze grondslag kan ook worden toegekend als er sprake is van een beperkte neurocognitieve stoornis waarvan de oorsprong (het etiologische subtype) een psychogeriatrische aandoening betreft.

Er is sprake van een ziekte, aandoening of stoornis in of van de hersenen, met aanwijzingen voor een significante cognitieve achteruitgang ten opzichte van een eerder niveau van functioneren op het gebied van complexe aandacht, executieve functies, leren en geheugen, taal, perceptueel-motorisch of sociaal-cognitieve functies.

De meest voorkomende aandoening die leidt tot deze grondslag is dementie. Dit is een verzamelnaam voor een aantal ziekteverschijnselen die allemaal veroorzaakt worden door nietaangeboren afwijkingen in de hersenen, ook wel dementieel syndroom genoemd.

4. Psychische stoornis

Het CIZ hanteert de criteria van de DSM-5 voor een psychische stoornis om de grondslag psychische stoornis toe te kennen. Een psychische stoornis is een syndroom gekenmerkt door symptomen op het gebied van cognitieve functies, de emotieregulatie of het gedrag van een persoon. Psychische stoornissen gaan gewoonlijk gepaard met significante lijdensdruk en/of beperkingen in het functioneren op sociaal en/of beroepsmatig gebied of bij andere belangrijke bezigheden.

5. Verstandelijke handicap

Een verstandelijke beperking begint gedurende de ontwikkelingsperiode, met beperkingen in zowel het verstandelijke als het adaptief functioneren in de conceptuele, sociale en praktische domeinen.

⁶ Beleidsregels indicatiestelling Wlz 2022

NB Zintuiglijke handicap

De grondslag zintuiglijke handicap kan worden toegekend aan mensen met een visuele of auditief-communicatieve handicap of een (zeer) ernstig spraak-/taalprobleem (of -stoornis). De VNG heeft op landelijk niveau een raamcontract afgesloten voor ambulante begeleiding en dagbesteding voor mensen met een zintuiglijke beperking. Daarom is er voor deze inkoop geen product voor de grondslag zintuiglijke handicap opgenomen.

Niet-aangeboren hersenletsel (NAH)

NAH is geen grondslag. Onder niet-aangeboren hersenletsel (NAH) wordt verstaan: hersenletsel door welke oorzaak dan ook, anders dan door de geboorte ontstaan, dat leidt tot een onomkeerbare breuk in de levenslijn en tot het aangewezen zijn op de hulpverlening. NAH is geen diagnose, maar een verzamelnaam voor een groep van aandoeningen. Voorbeelden van NAH zijn hersenletsel door een verkeersongeluk of na een hersenoperatie vanwege een hersentumor of als gevolg van een CVA. De dominante grondslag is soms moeilijk vast te stellen vanwege de verschillende uitingsvormen van NAH. Bij NAH is doorgaans van meer dan één grondslag sprake. Het gaat om NAH in de chronische fase: dat is de fase waarin duidelijk is welke stoornissen en beperkingen blijvend zijn. Deze stoornissen en beperkingen vertonen een wisselende mate van ernst en zijn van mentale (cognitieve/psychische) en/of fysieke aard. Bij NAH kunnen in principe alle grondslagen voorkomen.

Perceelbeschrijvingen

Naam	Perceel 1 Volwassenen met lichte/matige problematiek gericht op ontwikkeling
Producten	Begeleiding Individueel (BGI), Begeleiding Groep (BGG), Vervoer
Omschrijving	Binnen dit perceel is de begeleiding voor volwassenen met lichte/matige problematiek primair gericht op het realiseren van een duidelijke ontwikkeling (leren, groeien, versterken) van de mogelijkheden van de cliënt om zich (meer) zelfstandig te redden in het leven.
Doelgroep	Volwassene met lichte/matige problematiek, die door de aard van hun beperking kortdurende ondersteuning nodig hebben. Bij deze volwassenen is er sprake van een perspectief op zelfstandigheid en zelfredzaamheid.
Problematiek	De problematiek is licht/matig complex. Volwassenen hebben (door een gebeurtenis) tijdelijke/kortdurende ondersteuning nodig. Ondersteuningsvragen liggen op verschillende levensgebieden. Hierbij kan gedacht worden aan: • Het weer op orde krijgen van de financiën; • Versterken van het sociaal netwerk; • Leren omgaan met de beperking; • Vinden van een passende daginvulling.
Doelen/resultaten	De begeleiding is gericht op ontwikkeling en herstel en er wordt gestuurd op uitstroom van ondersteuning. Het traject heeft als doel: • (deels) uitstroom naar voorliggend veld en/of basis- en algemene voorzieningen; • aanleren/versterken van vaardigheden die nodig zijn om zo zelfstandig mogelijk te functioneren en participeren; • zinvolle daginvulling; • Zo normaal en zelfstandig mogelijk leven is uiteindelijk het doel.
Duur	De toewijzing is altijd kortdurend, enkele maanden tot in principe maximaal 2 jaar.
Specifieke eisen	Professionals richten zich aantoonbaar op het afbouwen van ondersteuning en het normaliseren van de situatie. Zij richten zich op het samenwerken met basis- en algemene voorzieningen en andere partners c.q. aanbieders om te komen tot effectiviteit in dienstverlening en resultaten.
KPI's	Zie bijlage KPI
Ontwikkeldoelen	Normaliseren is het uitgangspunt, waarbij het primaat ligt bij inzet van basis- en algemene voorzieningen (zoals maatschappelijk werk, welzijnswerk, eetpunten in de wijk, huiskamerprojecten, etc) in plaats van een maatwerkvoorziening. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen de aanbieders en de algemene voorzieningen. De aanbieders zoeken de samenwerking op met deze algemene voorzieningen en benutten elkaars expertise.

Naam	Perceel 2 Volwassenen met matige/zware problematiek gericht op ontwikkeling
Producten	Begeleiding Individueel (BGI), Begeleiding Groep (BGG), Vervoer
Omschrijving	Volwassenen met matig tot zware problematiek gericht op ontwikkeling. Het primaire doel van de begeleiding is het realiseren van een duidelijke ontwikkeling (leren, groeien, versterken) van de mogelijkheden/vaardigheden van de cliënt om zich (meer) zelfstandig te redden in het leven, in een overzichtelijke periode.
Doelgroep	Volwassenen die vanwege matig tot zware problematiek niet in staat zijn op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, met hulp van zijn sociale netwerk of gebruikmakend van basis- en algemene voorzieningen zich staande weten te houden in de samenleving. Er is bij deze doelgroep sprake van perspectief op vergroten van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid.
Problematiek	Cliënten hebben matige tot zware problematiek, mogelijk op meerdere leefgebieden. Hierbij kan gedacht worden aan een ondersteuningsbehoefte op het gebied van: • zelfredzaamheid en het functioneren binnen het eigen sociale netwerk; • verminderen sociaal isolement; • het psychisch functioneren; • het voorkomen van probleemgedrag; • plannen en structureren.
Doelen/resultaten	De begeleiding biedt ondersteuningsactiviteiten gericht op ontwikkeling ten behoeve van het bevorderen, behouden of compenseren van de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. De intensiteit van de geboden ondersteuning is bij de start van de begeleiding intensief. De verwachting is dat de intensiteit van de begeleiding afneemt naarmate de cliënt vooruitgang boekt in zijn/haar zelfredzaamheid en/of participatie. Zodra de resultaten behaald zijn en er blijkt nog behoefte te zijn aan bepaalde ondersteuning, dan kan de cliënt een overstap maken naar perceel 3, of naar beschermd wonen. De begeleiding is gericht op ontwikkeling en herstel en er wordt gestuurd op uitstroom van ondersteuning. Het traject heeft als doel: • (deels) uitstroom naar voorliggend veld en/of basis- en algemene voorzieningen; • aanleren/versterken van vaardigheden die nodig zijn om zo zelfstandig mogelijk te functioneren en participeren; • zinvolle daginvulling; • Zo normaal en zelfstandig mogelijk leven is uiteindelijk het doel. Tevens kan vanuit dit perceel ook dagbesteding (begeleiding groep) worden ingezet voor cliënten met een toewijzing voor beschermd wonen.
Duur	De toewijzing is altijd kortdurend, enkele maanden tot in principe maximaal 2 jaar.
Specifieke eisen	Zie specifieke eisen bij de productbeschrijvingen
KPI's	Zie bijlage KPI
Ontwikkeldoelen	• Ondersteuning is erop gericht de inwoner zo zelfstandig mogelijk te maken, normaliseren zodra het kan: er wordt gebruik gemaakt van activiteiten in de wijk, basis- en algemene voorzieningen in de leefomgeving van de inwoners. • Een integrale aanpak in de 'zorgketen' van de cliënt (bijvoorbeeld als er sprake is van behandeling naast de begeleiding) en andere mogelijke ondersteuning die voor de cliënt is ingezet.

Naam	Perceel 3 Volwassenen gericht op behoud
Producten	Begeleiding Individueel (BGI), Begeleiding Groep (BGG), Vervoer
Omschrijving	Volwassenen gericht op behoud met lichte, matige tot zware problematiek.
Doelgroep	De doelgroep van dit perceel betreft volwassenen die door de aard van hun beperking langdurig ondersteuning nodig hebben. Ondersteuning is gericht op het stabiel krijgen en houden van de situatie in de eigen woonomgeving. In de praktijk kan tijdelijk geen ondersteuningsbehoefte zijn, een intensievere ondersteuningsbehoefte of juist een beperktere ondersteuningsbehoefte. Inzet van ondersteuning is sterk onderhevig aan de behoefte van de cliënt. Echter voor deze cliënten is geen noodzaak voor 24-uurs ondersteuning in de nabijheid (afbakening met de Wlz).
Problematiek	Het kan gaan om lichte, matige tot zware problematiek. Het kan hierbij ook gaan om beperkingen die voortvloeien uit een aandoening met een progressief karakter.
Doelen/resultaten	De begeleiding moet leiden tot bevordering en/of behoud van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt, om op die manier het zelfstandig leven en het deelnemen aan maatschappelijke verkeer met zoveel mogelijk eigen regie mogelijk te maken waar nodig en mogelijk met behulp van voorliggende voorzieningen en het eigen netwerk. Er kan een bijkomend element van ontwikkeling aan de orde zijn. Ook gecontroleerde achteruitgang kan in bepaalde gevallen een resultaat zijn binnen dit perceel.
Duur	De toewijzing is langdurig (1 tot 5 jaar).
Specifieke eisen	In sommige gevallen is het nodig dat de cliënt kan terugvallen op de aanbieder als het wat minder gaat. In deze situatie kan gebruik worden gemaakt van een laag-intensieve toewijzing qua uren en ondersteuningsmomenten. Waar nodig kan snel worden opgeschaald naar intensievere ondersteuning.
KPI's	Zie bijlage KPI
Ontwikkeldoelen	- Ondersteuning is erop gericht de inwoner zo zelfstandig mogelijk te maken, normaliseren zodra het kan: er wordt gebruik gemaakt van activiteiten in de wijk, basis- en algemene voorzieningen in de leefomgeving van de inwoners. - Goede integrale aanpak in de 'zorgketen' van de cliënt (bijvoorbeeld als er sprake is van behandeling naast de begeleiding) en andere mogelijke ondersteuning die voor de cliënt is ingezet.

Naam	Perceel 4 Ouderen gericht op gecontroleerde achteruitgang
Producten	Begeleiding Individueel (BGI), Begeleiding Groep (BGG), Vervoer
Omschrijving	Volwassenen die door ouderdom gerelateerde beperkingen lichte tot zware problematiek ervaren op het gebied van participatie en zelfredzaamheid. Hiernaast kunnen ondersteuningsbehoeften ontstaan vanuit (overbelaste of ter voorkoming van overbelaste) mantelzorgers.
Doelgroep	De doelgroep van dit perceel betreft volwassenen die door de aard van hun beperking langdurig ondersteuning van de Wmo nodig hebben. Ondersteuning is gericht op behoud en gecontroleerde achteruitgang in de eigen woonomgeving. Inzet van ondersteuning is sterk onderhevig aan de behoefte van de cliënt (en diens mantelzorger). Echter voor deze cliënten is geen noodzaak voor 24-uurs ondersteuning in de nabijheid (afbakening met de Wlz).
Problematiek	Aan ouderdom gerelateerde beperkingen.
Doelen/resultaten	• Behouden van vaardigheden • Bieden van structuur • Ontlasten van de mantelzorger
Duur	De toewijzing is langdurig (1 tot 5 jaar).
Specifieke eisen	Aanbieders bieden in hun ondersteuning meer aandacht aan het voorbereiden van ouderen op de periode in het leven waarin hun kwetsbaarheid en hulpbehoefvendheid toeneemt.
KPI's	Zie bijlage KPI
Ontwikkeldoelen	Er wordt gestreefd naar een integrale dienstverlening voor ouderen thuis, waarbij aanbieders goed samenwerken. Daarvoor is nodig dat de gemeenten, zorgkantoor en zorgverzekeraar samenwerken bij het vormgeven van de zorg voor ouderen. Samen met gemeente en andere financiers (Zvw, Wlz) verkent aanbieder gedurende het contract nieuwe ondersteuningsvormen. Daarbij worden ook de basis- en algemene voorzieningen betrokken.

Naam	Perceel 5 Kortdurend verblijf (KDV)
Producten	Kortdurend verblijf (KDV)
Omschrijving	Kortdurend Verblijf is het tijdelijk overnemen van de totale ondersteuning ter ontlasting van de mantelzorger. Kortdurend Verblijf is te karakteriseren als logeren ter aanvulling op het wonen in de thuissituatie en niet als wonen in een instelling voor het grootste deel van de week of van het jaar. Indien nodig kan Opdrachtgever de mate van (over)belasting laten vaststellen door een medisch adviseur van de GGD. • Kortdurend Verblijf is over het algemeen planbaar. • Behandeling behoort niet tot Kortdurend Verblijf.
Doelgroep	Wmo kortdurend verblijf onderscheidt zich van eerstelijns verblijf in die zin dat er geen sprake is van een medische noodzaak of herstel na een medische ingreep. De reden voor het verblijf ligt in het gebrek aan zelfverzorgend en zelfregelend vermogen van de cliënt. Dit is vaak aan de orde als bijvoorbeeld de mantelzorger tijdelijk wegvalt. Er kunnen echter ook andere redenen zijn om een cliënt tijdelijk elders te laten verblijven, bijvoorbeeld wanneer de mantelzorg overbelast is of dreigt te raken. Cliënt kan zelf adequaat hulp invoeren en moet 24 uur per dag een beroep kunnen doen op zorg en ondersteuning.
Problematiek	Cliënten met chronische problemen door een somatische, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een psychische of cognitieve aandoening.
Doelen/resultaten	Het primaire doel is het tijdelijk overnemen van de zorg ter ontlasting van de gebruikelijke zorg of de mantelzorger. Het verblijf is aanvullend op het wonen in de thuissituatie.
Duur	Maximaal 3 etmalen per week of een aaneengesloten periode van maximaal zes weken. Er geldt een maximum van 42 etmalen per jaar. Een toewijzing wordt voor maximaal 1 jaar afgegeven.
Specifieke eisen	Er is altijd een medewerker met minimaal MBO-3 opleidingsniveau aanwezig of beschikbaar (of iemand die aantoonbaar over dezelfde competenties beschikt). • Als de aanbieder gebruik maakt van vrijwilligers is er altijd een professional als achterwacht beschikbaar. • Ingezette vrijwilligers zijn voldoende bekwaam en toegerust om met de cliënten om te gaan en ondersteuning te bieden, en kunnen in noodsituaties handelen of een beroep doen op een beschikbare professional. • De ruimten, voorzieningen en de hulpmiddelen zijn geschikt voor verblijf van de doelgroep.
KPI's	Niet van toepassing
Ontwikkeldoelen	Niet van toepassing